

Словничок мистецьких термінів

- А -

- Абстрактні картини** - картини, які своїми кольорами і пластикою створюють емоційний вплив на глядача, навіть якщо зображення безпредметне.
- Абстракціонізм** - напрям у мистецтві ХХ ст., особливістю якого є відмова від зображення реальних предметів і явищ у живописі, скульптурі та графіці.
- Автопортрет** - портрет художника, виконаний ним самим; у більшості випадків за допомогою дзеркала.
- Акварель** - прозора фарба, що легко розчиняється водою.
- Акватипія** - техніка художнього друкування, своєрідний напівживопис - напівгравюра.
- Анімалістичний жанр** - жанр присвячений зображенню тварин.
- Ансамбль** - в архітектурі та містобудуванні - гармонійна єдність споруд, творів монументального мистецтва.
- Аплікація** - один з видів образотворчої техніки, в основі якого лежить створення виробу шляхом вирізання і накладання різних форм, закріплення їх на іншому матеріалі, прийнятому за тло.
- Архітектура** - вид візуального (образотворчого) мистецтва, завданням якого є проектування і зведення будівель і споруд, що гармонійно формують просторове середовище людини.
- Архітектурний пейзаж (ведута)** - пейзаж, в якому художник головну увагу приділяє зображенню пам'яток архітектури в синтезі з навколишнім середовищем.
- Асиметрія** - відсутність або порушення симетрії.
- Асоціативність** - встановлення зв'язків між окремими уявленнями внаслідок чого одне з них викликає інше.
- Ахроматичні кольори** - білий, чорний та безліч відтінків сірого, що відрізняються лише ступенем світлоти.

- Б -

- Базиліка** - прямокутна споруда, розділена повздовж рядом колон або пілонів на кілька частин; основний тип християнських храмів, характерний для візантійської та інш. архітектур.
- Барвник** - речовина органічного походження, яка має певний колір.
- Барельєф** - вид рельєфу, в якому опукла частина зображення виступає над площиною тла не більше ніж на половину свого об'єму.
- Бароко** - художній стиль кінця 16 - серед. 18 ст., якому притаманні грандіозність, пишність, вигадливість елементів, поєднання ілюзорного та реального.
- Батальний жанр** - жанр, присвячений зображенню подій, пов'язаних з воєнними діями.
- Батик** - техніка ручного розпису тканини.
- Біоніка** - наука, яка застосовує знання конструкцій і форм, принципи і технологічні процеси живої природи в техніці і будівництві.
- Бюст** - погрудне портретне зображення людини в круглій скульптурі.
- Буквиця** - заголовна літера в книзі на початку тексту, художньо виконана, часто з елементами декору.

- В -

- Вернісаж** - урочисте відкриття художньої виставки в присутності запрошених осіб.
- Вертеп** - різновид народного театру. Є два види вертепного дійства:
- народна лялькова вистава;
  - народна театралізована вистава.

Витинанка - твір декоративного мистецтва, виготовлений із складеного у кілька разів білого або кольорового паперу методом вирізання.

Вишивка - нашивання візерунків на тканину або шкіру різними видами ниток, бісером.

Вишивка - нашивання візерунків на тканину або шкіру різними видами ниток, бісером.

Відродження (ренесанс) - епоха в історії культури Європи. Цей термін означав „відродження” ідеалів античної культури.

Відблиск - яскраві світлові плями з різкими межами на освітлених ділянках вигину або зламу. Трапляється лише на предметах з гладенькою поверхнею.

Відтінок - мало примітна відмінність у кольорі або світлоті між двома спорідненими тонами.

Візування - визначення пропорцій предмета олівцем, який тримають у витягнутій руці між оком і натурою.

Візерунок - ритмічний малюнок з різних ліній, кольорів, барв тощо, який створює декоративний ефект.

Вісь симетрії - уявна лінія поділу, що розділяє предмет на дві абсолютно однакові частини, які є наче дзеркальним відображенням одна одної.

Вітраж - твір монументального мистецтва, орнаментальна або сюжетна композиція зі скла чи інших матеріалів, що пропускають світло, поєднаних за допомогою металевих смуг. Використовується в архітектурі для освітлення приміщень і декорування віконних і дверних прорізів культових, громадських, житлових споруд.

Власна тінь - частина поверхні предмета, на яку не потрапляють промені світла.

- Г -

Гармонія - упорядкована узгодженість частин єдиного цілого.

Геометричний орнамент - орнамент, що складається з геометричних елементів.

Гобелен - витканий вручну або на спеціальному верстаті килим-картина.

Гончарство - вид декоративно-прикладного мистецтва, виготовлення виробів із випаленої глини.

Горельєф - вид площинної скульптури, у якому зображення виступає над площиною більш ніж на половину об'єму.

Готика - художній стиль, розповсюджений у Західній і Центральній Європі в ХП-ХІУ ст. Культова частина архітектури відрізняється спрямованістю угору, стрільчастими арками, вітражами, каркасними конструкціями.

Гравюра - друкований відбиток на папері, (чи на подібному матеріалі) з пластини, на яку нанесено малюнок. Засоби виразності гравюри - лінія, штрих, плями, тон, іноді колір.

Графіка - вид образотворчого мистецтва, головним виражальним засобом є рисунок, в основі котрого лежать точка, лінія, штрих і пляма. Включає в себе всі різновиди рисунка і гравюри.

Графіті - малюнок на стіні чи будь-якій поверхні в громадських місцях.

Графічні матеріали - олівець, восковий олівець, гелева ручка, графіт, пастель, туш, сангіна, фломастери, маркер.

Гратографія - рисунок, виконаний шляхом продряпування.

Гризайль - вид монохромного (одноколірного) живопису, що виконується в сірих тонах або відтінках одного будь-якого яскравого кольору.

Гротеск - контрастне дивне поєднання фантастичного і реалістичного, прекрасного і потворного.

- Д -

Декор - сукупність декоративних елементів в архітектурі та декоративному мистецтві.

Декоративне мистецтво - мистецтво прикрашання, оздоблення.

Декоративно-прикладне мистецтво - мистецтво, головною суттю якого є створення і оздоблення художніх виробів, що мають практичне призначення у побуті.

Декоративне трактування форми предмета - процес активного вибору найсуттєвіших особливостей природної форми, узагальнення другорядного, трансформація реальної форми в

декоративний образ.

Декоративний живопис - застосовується для прикрашання будівель, інтер'єрів у вигляді кольорових панно, які змінюють візуальне сприйняття приміщення.

Декорація - художнє або архітектурне зображення місця дії у сценічних виставах.

Дереворит - різновид гравюри на дереві; ксилографія.

Дизайн - художнє конструювання предметів побуту, формування гармонійного предметного середовища, створеного засобами промислового виробництва, для забезпечення найкращих умов праці, побуту та відпочинку людей.

Динаміка - зорове сприйняття руху, спрямованості форми.

„Друкування” - технічний прийом у петриківському розписі, який використовують для створення елементів через відбитки пальця та пензля.

Дряпанка - пофарбоване в один колір яйце, малюнок на якому видряпують металевим вістря.

- Е -

Експозиція - систематизоване розміщення експонатів у музеї на виставці, яке дає глядачеві уявлення про певне коло предметів чи проблем.

Енкаустика - живопис восковими фарбами.

Ескіз - попередній начерк, що фіксує задум художнього твору.

Естамп - літографічний або гравюрний відбиток, станковий твір художньої графіки.

Етюд - допоміжний малюнок, виконаний з натури, для майбутнього художнього твору.

- Ж -

Жанр - різновид художнього твору, що склався історично. В образотворчому мистецтві основні жанри визначаються предметом зображення.

Жанри образотворчого мистецтва - пейзаж, натюрморт, портрет, побутовий, історичний, батальний, анімалістичний.

Живопис - вид образотворчого мистецтва, основним виражальним засобом якого є колір та який відтворює дійсність за допомогою фарб.

Живописні матеріали - акварель, гуаш, олія, темпера, мозаїка.

- З -

Зооморфний орнамент - орнамент, що складається із стилізованих декоративно перероблених зображень тварин, людей і казкових істот.

Зорова ілюзія - створення враження візуальної зміни розміру, форми, кольору, пропорцій предметів за певних умов їхнього сприйняття.

- І -

Ікона - у християнстві (православ'я, католицизм) - живописне мозаїчне або рельєфне зображення Ісуса Христа, Богоматері та інших святих, а також сцен із Святого писання, яким надають священного характеру.

Ілюстрація - малюнок у книзі, який розкриває і доповнює зміст твору, передає його настрій.

Імпресіонізм - напрям у мистецтві 19 - поч. 20 ст. Художники-імпресіоністи прагнули передати на площині враження від мінливості стану природи, тонкі відтінки світла, забарвлення предметів у залежності від освітлення.

Індустріальний пейзаж - пейзаж, в якому показується значення людини-творця, будівельника промислових об'єктів.

Інкустація - вирізування та вклеювання в поверхню предмета шматочків інших матеріалів з метою оздоблення.

Інтер'єр - внутрішній простір будівлі або його зображення.

Історичний жанр - жанр, присвячений зображенню історичних подій, історії розвитку суспільства.

- К -

- Камерний портрет** - портрет невеликого розміру, що відрізняється особливою чуттєвістю і сентиментальністю, максимальним наближенням до реальності.
- Карикатура** - сатиричне зображення людини, з виразним перебільшенням негативних особливостей об'єкта з метою його висміювання і викриття.
- Килимарство** - виготовлення килимів, гобеленів, паласів з пряжі на спеціальному верстаті або рамі.
- Кінцівка** - графічна композиція, що завершує книгу або який-небудь розділ, прикрашаючи їх.
- Книжкова графіка** - різновид графіки, призначений для декоративно-художнього оформлення книг, у вигляді ілюстрацій та декоративних елементів.
- Ковальство** - техніка виготовлення виробів з металу, шляхом нагрівання та розм'якшування з подальшим наданням заготовці відповідної форми та фактури.
- Колір** - зорове відчуття, викликане світлом, яке створює уявлення про забарвлення чого-небудь.
- Колірна домінанта** - застосування в композиції колірної плями контрастного тону.
- Колірна гама** - в образотворчому мистецтві це ряд гармонійного взаємопов'язаних відтінків кольорів (з одним головним).
- Колірне коло** - розтяжка колірного тону будь-якої кількості відтінків, замкнених по колу і розташованих у спектральному порядку.
- Колірний тон** - ступінь світлоти кольорового відтінку.
- Колорит** - система співвідношення кольорів та їх відтінків.
- Композиція** - побудова художнього твору, співвідношення окремих частин і елементів, що зумовлені його творчим задумом, змістом, характером і призначенням.
- Композиція малюнка** - величина і місце розміщення предметів у певному форматі.
- Контраст** - яскраво виражена протилежність будь-яких якостей і властивостей.
- Контррельєф** - вид площинної скульптури, в якому зображення заглиблюється у площину.
- Контур** - лінія, що окреслює форму.
- Крапанка** - забарвлене в один колір яйце, розфарбоване крапками іншого кольору.
- Крапкування** - техніка у живописі аквареллю або гуашшю, коли зображення наноситься крапочками з використанням чистих кольорів, які в очах глядачів оптично змішуються в складні тони.
- Крашанка** - яйце, пофарбоване в один колір.
- Кругла скульптура** - вид скульптури, яка є самостійним тривимірним об'ємом, не пов'язаним з площиною тла. Розрахована на обхід і естетичне сприйняття з усіх сторін.
- Ксилографія** - гравюра на дереві (див. *дереворит*).
- Кубізм** - напрям у образотворчому мистецтві поч. ХХ ст., для якого характерне складання форм усіх зображень з геометричних фігур.

- Л -

- Ландшафт** - зображення певної місцевості з характерними природними особливостями.
- Ландшафтна архітектура** - архітектура пов'язана з проектуванням садово-паркового простору (сквери, бульвари, парки з використанням „малих архітектурних форм" - альтанок, фонтанів, містків...).
- Лесування** - занесення тонкого напівпрозорого шару фарби на висохлий попередній шар фарб з метою підсилення або зміни забарвлення.
- Лінійна перспектива** - спосіб зображення предметів з урахуванням уявної зміни їхньої величини, зумовленої віддаленням цих предметів від спостерігача.
- Лінійний рисунок** - рисунок, виконаний лише лінією.
- Лінія** - основний виражальний засіб лінійного малюнку.
- Лінія горизонту** - умовна лінія на рівні очей, що відповідає видимому горизонту на рівній місцевості й слугує основою для побудови перспективи.
- Ліногравюра** - техніка гравюри на лінолеумі.
- Літографія** - гравюра на камені.
- Локальний колір** - колір без відтінків, що не зазнав змін під впливом освітлення та оточуючого

середовища.

- М -

Мазок - накладання фарби дотиком пензля.

„Мазок від себе“ - технічний прийом у петриківському розписі, яким виконують широкий елемент, що поступово звужується сильним натиском на пензель з поступовим послабленням натиску.

„Мазок на себе“ - технічний прийом у петриківському розписі, яким виконують тонкий елемент з поступовим посиленням натиску та закінчують широким мазком.

Мальованка - яйце, розмальоване фарбами від руки. Візерунок наноситься воском за допомогою писачка, а потім послідовно фарбується різними кольорами (від світлого до темного).

Меморіальна дошка - рельєфне зображення, присвячена конкретним історичним особам.

Мистецтво - образне відображення дійсності.

Мініатюра - живописний твір невеликого формату. Часто прикрашає невеликі за розміром предмети побуту. Виконуються на папері, металі, кістці, дереві, лакованих виробах.

Містобудування - вид архітектури, пов'язаний з проектуванням нових міст та інших населених пунктів, реконструкцією старих міських районів.

Міський пейзаж - пейзаж, основним предметом зображення якого є поєднання міських будівель, вулиць, площ та ін.

Модерн - стиль у мистецтві кінця ХІХ - поч.. ХХ ст., у якому все підпорядковувалось орнаментальному поєднанню експресивних криволінійних обрисів.

Мозаїка - зображення, зроблене на підготовленій основі зі шматків кольорового каменю, керамічної плитки, смальти тощо.

Монограма - сплетення перших літер імені та прізвища у вигляді вензеля, що утворює певний знак або візерунок.

Монохромний живопис - живопис, виконаний в одному кольорі.

Монумент - архітектурна чи скульптурна споруда великих розмірів на честь видатних історичних подій або видатної особи.

Монументальний живопис - вид живописних творів великого масштабу, що прикрашають стіни і стелі архітектурних споруд.

Монументальна скульптура - скульптура, до якої відносять пам'ятники, монументи на згадку про визначні події; встановлюються у громадських місцях, головним чином просто неба.

Монументально-декоративна скульптура - скульптура, призначена прикрашати архітектуру міст, парків, інтер'єри будівель та приміщень.

Морський пейзаж (марина) - пейзажний твір, основним предметом зображення в якому є морський краєвид.

- Н -

Напівтінь - частина поверхні предмета, розташована під кутом до джерела світла.

Насиченість - ступінь густоти та концентрації кольору, тону.

Натура - реальні явища, істоти, предмети, які митець зображує, спостерігаючи як модель.

Натюрморти - жанр в образотворчому мистецтві, присвячений зображенню неживих предметів.

Науково-пізнавальний рисунок - пояснює будову, характер, особливості об'єктів та явищ навколишньої дійсності. Зустрічається в посібниках, підручниках, плакатах, наукових працях.

Начерк - рисунок, який виконується за короткий проміжок часу і передає форму об'єкта зображення в основних пропорціях і характерному русі.

Нюанс - ледь помітна відмінність одного кольорового тону від іншого.

- О -

Об'єм - форми, абриси чого-небудь у трьох вимірах.

Образотворче мистецтво - художнє відображення дійсності і фантазії художника у видимих образах.

Образ художній - форма відтворення навколишнього світу, думок і почуттів митця в художньому творі.

Оригінал - справжній твір (не копія).

Орнамент - візерунок, що ґрунтується на ритмічному повторенні його стилізованих елементів.

Офорт - вид гравюри на металі.

- П -

Падаюча тінь - тінь, яка з'явилась на поверхні внаслідок загородження її від світла іншим предметом.

Панно - декоративний живописний або скульптурний твір, призначений для оздоблення стіни чи стелі.

Паперопластика - створення об'ємних форм з паперу.

Парадний портрет - тип портрета, присвячений зображенню громадського діяча, відомої людини. Зображення прикрашене, перебільшено позитивне.

Парковий пейзаж - вид пейзажу, у якому зображуються куточки природи, створені для відпочинку і задоволення естетичних потреб людини.

Пастель - м'який кольоровий олівець без оправы; малюнок, що виконаний такими олівцями.

Пейзаж - жанр в образотворчому мистецтві, присвячений зображенню природи та її явищ.

„Перехідний мазок“ - технічний прийом у петриківському розписі, яким наносять багатокольоровий елемент, набираючи спершу одну, потім другу фарбу, коли на папері залишається різноколірний слід.

Перспектива - сукупність правил побудови предметів на площині відповідно до змін їхньої величини, обрисів, чіткості, обумовлених ступенем віддаленості від точки спостереження.

Писанка - яйце, розписане різнокольоровими візерунками.

Плакат - зображення рекламного та агітаційного характеру.

Пленер - малювання на відкритому повітрі.

Повітряна перспектива - показує вплив повітря на зміну чіткості та кольору предметів зі зміною відстані.

Портрет - жанр в образотворчому мистецтві, в якому зображується людина або група людей, відтворюється зовнішність, індивідуальність, відображається духовна сутність.

Природоохоронний плакат - лаконічні зображення, що закликають охороняти та берегти природу.

Пропорції - співвідношення величин окремих елементів у творі образотворчого мистецтва.

Пуантилізм - див. *крапкування* .

- Р -

Ракурс - зображення предмета на площині з певної точки зору з перспективним скороченням віддалених від глядача частин.

Рапорт - елемент орнаменту, що повторюється.

Реалізм - об'єктивне відображення дійсності, правда життя, відображена засобами різних стилів та видів мистецтва.

Рельєф - випукла скульптура, що розгорнута на площині й частково виступає (або заглиблена в неї).

Рефлекс - віддзеркалення світла від оточуючих об'єктів на тінювій частині у вигляді світлової плями з розмитими краями.

Рисунок - зображення предметів і явищ на площині від руки за допомогою графічних засобів.

Ритм - повторюваність, чергування впорядкованих композиційних елементів.

Рівновага - один із способів гармонізації форм, що ґрунтується на застосуванні зорової пропорційності різних елементів.

Різьблення - спосіб художньої обробки дерева, кістки, каменю тощо спеціальними ріжучими інструментами.

Розпис - сюжети й декоративні орнаментовані композиції, виконані фарбами на поверхні стіни, склепіння, стелі чи виробів декоративно-прикладного мистецтва.

Романський стиль - розвивався в Західній і Центральній Європі у ХХ-ХП ст. В архітектурі відрізнявся масивністю, суворістю і аскетизмом, будовами фортечного типу.

Рослинний орнамент - орнамент, що складається із декоративно перероблених стилізованих зображень квітів, листя, стебел і гілок рослин.

- С -

- Сангіна** - м'який червоно-брунатний олівець без оправы; малюнок, виконаний ним. Світло - умовна назва частин поверхні предмета, які повернуті до джерела світла.
- Світлота** - наближення кольору до білого, що може мати різні ступені в залежності від присутності у кольорі білого.
- Світлотінь** - градація різних за світлотою і яскравістю кольорів і відтінків, як засобів відтворення об'ємності предмета зображення.
- Силует** - контурний малюнок або вирізане зображення, заповнене одним тоном.
- Симетрія** - дзеркальне відображення схожих частин одного цілого по обидва боки від центру.
- Символізм** - напрямок у європейському та американському мистецтвах останньої третини ХІХ - поч. ХХ ст., в основі якого був символ, багатозначне вираження прихованого змісту твору.
- Символічний орнамент** - орнамент складений із декоративних зображень, що означають певну ідею, поняття або явище.
- Сільський пейзаж** - пейзаж, завданням якого є відтворення сільськогосподарського побуту, який тісно пов'язаний з довкіллям.
- Сітчастий орнамент** - візерунок, розташування елементів якого створює рух у багатьох напрямках.
- Скульптура** - вид образотворчого мистецтва, в якому дійсність відтворюється пластично в об'ємних формах
- Скульптура малих форм** - невеликі статуєтки з дерева, бронзи, порцеляни, каменю, кістки, скла, глини та інших матеріалів.
- Смальта** - кольорове непрозоре скло у формі пластин або кубиків, яке застосовують у мозаїці.
- Соціальний портрет** - портрет, що розповідає про громадське життя і соціальний статус та професійну належність людини.
- Соус** - художні матеріали із сажі; для рисунка використовують сухий соус, мокрий соус є фарбою.
- Станкова графіка** - самостійний графічний твір, що створюється в єдиному екземплярі.
- Станкова скульптура** - має самостійне, незалежне від оточення, художнє значення, виготовляється на підставці.
- Статика** - у мистецтві - стан спокою і рівноваги.
- Статуя** - скульптурне тривимірне зображення людини або тварини, виконане у повний зріст.
- Стилізація** - процес спрощення предмета за формою та кольором на основі відбору найвиразніших його рис.
- Стиль** - сукупність найтиповіших ознак, засобів виразності, творчих прийомів, що склалися у певного народу в певний історичний період.
- Стрічковий орнамент** - візерунок, декоративні елементи якого створюють ритмічний ряд з відкритим двостороннім рухом, що вписуються в стрічку.
- Сувенір** - предмет, який слугує дарунком на пам'ять, нагадує про певні місця, події, людей.
- Сюрреалізм** - надреальність, напрям у мистецтві ХХ ст. його представники відтворювали в своїх творах поряд із зовнішнім, внутрішнім, таємний бік життя людей: сни, фантазії, марення.

- Т -

- Театрально-декораційний живопис** - застосовуються для створення декорацій, ескізів костюмів, гриму.
- Текстура** - виявлення в малюнку поверхні матеріалу, його природних ознак (камінь, пісок, дерево, тканина тощо).
- Темпера** - фарба, розтерта на яєчному жовтку або суміші клейового розчину з олією і розведена водою. Фарба для малювання по дерев'яній поверхні.
- Теракота** - різновид кераміки; випалена кольорова глина.
- Технічний рисунок** - рисунок, який передає зовнішній, часто і внутрішній вигляд деталі, вузла машини, конструкції споруди тощо. Виконується від руки.
- Тінь** - неосвітлена частина чого-небудь.

Ткацтво - виготовлення тканини на ткацькому верстаті.

Тло - задній план картини, рельєфу, орнаменту, на якому виразно сприймається основне зображення переднього плану.

Тон - ступінь темноти кольору.

Тональний рисунок - рисунок, у якому за допомогою ліній і світлотіні передано пластичну форму предмета, його фактуру, розташування у просторі, освітлення, колір і тон.

Тональні співвідношення - співвідношення між різними за світлотою предметами або їх частинами.

Тотем (з мови північноамериканського племені оджібвеїв - „от-отем ” його рід) – родовий знак племені - певна тварина або рослина, з якою ототожнює себе рід або плем'я.

Точка сходження - уявна точка на лінії горизонту, в якій сходяться при побудові малюнка всі паралельні лінії, що йдуть в углиб.

Фактура - рельєф поверхні.

Фасад - зовнішній бік архітектурної споруди.

Форма - зовнішній вигляд, обрис предмета.

Фреска - різновид монументального живопису, коли зображення виконується фарбами по вологій штукатурці.

Фриз - суцільна смуга зображень, здебільшого декоративного характеру, що облямовує верх стіни, край підлоги тощо.

Фронтони - трикутники, утворені двосхилими дахами храмів разом із карнизами.

Хроматичні кольори - усі кольори сонячного спектра та їх сполучення.

Художній рисунок - основа образотворчого мистецтва. Передає характер, форми, стан природи, настрої та емоції.

Шарж - гумористичне зображення людини, в якому добродушно підкреслюються і перебільшуються її характерні риси.

Шедевр - зразковий визначний твір; найвище досягнення мистецтва, вияв особливої професійної майстерності і таланту художника.

Шрифт - художнє накреслення зображення букв алфавіту, знаків і цифр певної будови.

Штрих - лінія, що виконується одним рухом, короткі лінії проведені підряд в одному чи різних напрямках.

Ювелірне мистецтво - різновид декоративно-ужиткового мистецтва; виготовлення художніх виробів з дорогоцінних металів.